

Kirkolliskokousaloite vuoden 2026 kirkolliskokoukseen:

Toimenpideohjelman laatiminen edistämään kirkon jäsenten sitouttamista osaksi suomalaista ortodoksista perinnettä ja torjumaan uskonnollisten identiteettien polarisoitumista ja suvaitsemattomuutta

Esitys

Laaditaan toimenpideohjelma edistämään kirkon jäsenten sitouttamista osaksi suomalaista ortodoksista perinnettä ja torjumaan uskonnollisten identiteettien polarisoitumista ja suvaitsemattomuutta.

Perustelut

Suomen ortodoksinen kirkko on osa jatkuvasti muokkautuvaa ja moninaistuvaa suomalaista yhteiskuntaa. Jotta kirkon yhtenäisyys ja arvot säilyvät maailman muuttuessa, on velvollisuutemme toimia tässä ajassa ja tarttua päättäväisesti sen erilaisiin ilmiöihin. Kun vajaan kaksi vuotta sitten valitsimme Oulun metropoliitta Elian arkkipiispaksemme, hän linjasi omaa työnäkyään Kirkko ja kaupunki -lehdessä näin: olla uskollinen kirkolle, kirkon teologiselle ajattelulle ja traditiolle, mutta *samalla elää tätä päivää ja kuunnella ihmisiä*.

Kun nyt kokoonnumme edustajakautemme viimeiseen kirkolliskokoukseen, on tärkeää varmistaa, että me todella elämme tätä päivää ja kuuntelemme kirkon jäseniä, heidän huoliaan ja kokemuksiaan. Valitettavasti eri puolilla maailmaa ja myös meillä Suomessa tutuiksi tulleet ilmiöt kuten jyrkkä konservatismi, polarisoituminen, suvaitsemattomuus ja poissulkevat asenteet ovat tulleet näkyville myös kirkossa.

Aamun Koitossa 15.5.2026 julkaistussa Susanna Sompin kirjoituksessa ilmiötä kuvattiin seuraavasti: ”Jo jonkin aikaa tiedotusvälineissä on uutisoitu nuorten miesten kiinnostuksesta kristinuskoa ja ortodoksisuutta kohtaan. Samassa yhteydessä annetaan ymmärtää, että kiinnostuksen syynä olisivat maskuliiniset ja konservatiiviset arvot.” Jutussa asiaa kommentoivat Suomen ortodoksinen kirkon papit mm. seuraavasti:

”Isä Teemu (Toivonen) myöntää ilmiön olemassaolon myös Suomessa. – Moni tuntuu tunnistavan esimerkiksi ilmiön, jossa äskettäin kirkkoon liittyneet nuorehkot miehet muodostavat ehtoollisjonon kärkipään – tiedostaen tai tiedostamatta. Toinen merkille pantu asia on äskettäin ortodoksisen kirkkoon liittyneiden nuorten miesten ottaminen liturgisiin vastuutehtäviin hyvinkin pian kirkkoon liittämisen jälkeen. Tämä ei suinkaan koske kaikkia vasta liittyneitä, vaan monella on halu osallistua palveluksiin ihan vain muun kirkkokansan joukossa. Tällä tavalla kirkossamme tullaan tukeneeksi manosfääriksi kutsutun ilmiön elementtejä, sanoo isä Teemu.

– Pelkät keskustelunavaukset naisten asemasta ja erityisesti naisdiakonaatista ovat saaneet aikaan jonkinlaista hätäntymistä heijastelevia reaktioita, joista voidaan lukea somekeskusteluista [kirkollishallituksen pöytäkirjoihin](#) ja akateemisiin esitelmiin asti.”

Isä Tapio Juntunen muistuttaa samassa jutussa, ettei esimerkiksi maskuliinisuuden tai konservatistisuuden etsiminen ole kelvollinen peruste ortodoksisen kirkkoon liittämiseksi. Kirkon yhteyteen hakeutuminen ei voi myöskään perustua vaikkapa luterilaisen kirkon opin tai käytäntöjen vastustamiseen.

Hieman myöhemmin (25.5.2026) julkaistussa, jälleen Susanna Sompin kirjoittamassa jutussa, Aamun Koitto tiedusteli yksittäisten nuorten aikuisten näkemyksiä aiheeseen liittyen ja kiteytti seuraavaa: ”Haastatellut henkilöt eivät tunnistanee niin sanottuja Orthobros* tai manosfääri-ilmioitä ainakaan omassa lähipiirissään. Tämä ei toki sulje pois sitä, etteikö myös päinvastaisia kokemuksia olisi olemassa. Asian laajempi selvittäminen vaatisi oman tutkimuksensa.

Miesten suosimisen kokemuksista kirkossamme viitteitä antavat kuitenkin Aamun Koiton toimitusta spontaanisti lähestyneiden kirkon naispuolisten jäsenten viestit sen jälkeen, kun Aamun Koitto oli julkaissut [käsillä olevan juttukokonaisuuden ensimmäisen osan](#). Yksi heistä käyttää muun muassa ilmaisua ”miehelle aukeaa alttarin ovi, naiselle keittiön ovi”. Toisen henkilön kokemuksen mukaan taas kirkon naispuolisia vapaaehtoisia ei arvosteta samalla tavalla kuin miespuolisia vapaaehtoisia.”

Meillä ei ole kirkkona oikeutta eikä varaa sivuuttaa tai väheksyä kenenkään oikeuksia eikä kokemuksia, sillä yhdenvertaisuus ja avoimuus ovat kirkon vahvuus ja elinvoiman lähde, josta meidän on suunnitelmallisesti pidettävä huolta.

Helsingissä 29.6.2026

Ritva Bly

Kim Kilpinen

Elina Palola

Ulla Saarinen